

CHRISTIN LJUNGQVIST

SIDAN 1

Jätten vaknar

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Jätten vaknar är skriven av Christin Ljungqvist. Det är en skräckroman om Hjalmar som reser med sin farmor och farfar till en camping i nationalparken Sarek. Samerna som bor i området vill få bort både campingen och gästerna. En ung flicka som heter Sofi och hennes morfar kommer dit och varnar för att jätten som bor i området kan vakna. Ingen tar dem på allvar och snart är katastrofen ett faktum.

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS (SV 7–9)

- Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syfte, avsändare och sammanhang. Att urskilja innehåll som kan vara direkt uttalat eller indirekt uttryckt i texten.
- Sammanfattning av texter.
- Analys av texter med koppling till upphovsperson, tid och andra texter samt utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor.
- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag.
- Olika former av samtal. Att delta aktivt, uttrycka känslor, tankar och kunskaper, lyssna, ställa frågor och föra resonemang, samt formulera och bemöta argument.
- Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen.
- Språkliga drag, uppbyggnad och berättarperspektiv i berättande och poetiska texter. Bildspråk, gestaltningar, parallellhandling, tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger.

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Samtala om och diskutera varierande ämnen.
- Framföra åsikter med till viss del underbyggda argument.
- Skriva olika slags texter med viss språklig variation, i huvudsak fungerande struktur och innehåll samt viss anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang.
- Läs skönlitteratur och sakprosatexter med flyt och visar grundläggande läsförståelse.
- Sammanfatta olika texter.
- Föra enkla resonemang om innehållet i olika texter.

LGRSÄR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS (SV ÅK 7–9)

- Strategier för att avkoda och förstå olika texter. Att urskilja texters budskap och syfte. Att urskilja innehåll som kan vara direkt uttalat eller indirekt uttryckt i texten.
- Att återge delar av innehållet i olika texter. Att resonera om texter med koppling till upphovsperson, andra texter och egna erfarenheter.
- Skönlitteratur för ungdomar. Epik, lyrik och dramatik. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.
- Berättande texters språkliga drag och uppbyggnad. Miljö- och personbeskrivningar samt dialoger.

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt med andra former för kommunikation.
- Läs och reflektera över skönlitteratur och andra texter.

DISKUTERA

Att vara annorlunda

Hjalmar känner sig annorlunda och tror att det beror på att han har adhd. Vad gör egentligen människor annorlunda?

Hjalmars farfar säger ofta att Hjalmar inte är "normal". Varför säger han så? Hur tror ni att det får Hjalmar att känna sig?

Är det bara negativt att vara annorlunda? Ge exempel på när det faktiskt kan vara en fördel.

Byt ut annorlunda mot unik och berätta vad som är unikt med er. Hjälp varandra, ibland kan det vara svårt att se det unika hos sig själv.

Familj

Varför säger farfar att Hjalmars familj behöver en paus från honom?

Hur tror ni att Hjalmars mamma känner när han frågar henne om det är sant?

Går det att älska någon och ändå vilja ha en paus från hen? Ge gärna exempel.

Farmor är Hjalmars favorit. Hur märks det att de tycker om varandra? Vilka personer i din närhet är extra viktiga för dig?

Rädslor och skräck

Sofi och hennes morfar är verkligen rädda för jätten, men ingen tror dem. Varför inte?

Hur påverkar det dem att ingen tror dem?

Vad är ni riktigt rädda för?

FACIT

LÄSFÖRSTÅELSE

Kapitel 1

Frågor på raden

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vart är Hjalmar, farmor och farfar på väg?
De ska till nationalparken Sarek.
2. Vad tror Hjalmar är anledningen till att hans farfar inte tycker om honom?
Hjalmar har adhd och farfar tycker att han är jobbig.
3. Vad heter farfar?
Han heter Hasse.
4. Varför tar farfar med Hjalmar på semestern?
För att Hjalmars föräldrar och bror ska få en paus från honom.
5. Hur är farmor?
Hon är snäll och visar att hon tycker om Hjalmar.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

6. Varför tror Hjalmar att hans mamma både ljuger och talar sanning?
Hennes sms är snälla, men de har bråkat väldigt mycket och hon behöver en paus, tror Hjalmar.
7. Varför får Hjalmar inte äta när han är hungrig?
Farfar tycker att det är för tidigt med lunch och att Hjalmar ska sluta tjata.

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

8. Hur tror du att det känns för Hjalmar under bilfärden?
Eget svar.

Kapitel 2

Frågor på raden

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

9. Vad heter campingen där de ska bo?
Den heter Njåtjosvagge.

10. Varför pratar de om campingen på radion?
Campingen är byggd mellan två naturreservat och samerna i området är kritiska till placeringen.
11. Vad berättar samerna om Ånok?
Att man ska köra igenom Ånok, men inte stanna där.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

12. Hur märks det att farmor tycker om Hjalmar?
Hon försvarar honom inför farfar och hon tar Hjalmars hand när hon ger honom godis. Dessutom säger hon till honom att hon tycker om honom "från topp till tå".
13. Varför försöker farmor få Hjalmar att tro att de ska till en annan camping än den de talar om på radio?
Hon vill inte att Hjalmar ska bli orolig över bråket som pågår om campingen.

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

14. Hur skulle du beskriva relationen mellan de tre personerna i bilen?
Eget svar.

Kapitel 3

Frågor på raden

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

15. Vad bygger de mitt i campingen?
De bygger en liten scen.
16. Varför tycker Hjalmar inte om att gå på mark där träd just har fällt?
Han tycker att det känns som att gå på trädens grav.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

17. Varifrån kommer gästerna med skinnvästar?
De kommer från ett land där man pratar tyska, troligen Tyskland, Schweiz eller Österrike.
18. Varför har Hjalmar och hans farföräldrar åkt just till Sarek?
Under en period var Hjalmar väldigt fascinerad av Sarek, och nu har hans farmor sett till att han får se platsen på riktigt.

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

19. Hur skulle du beskriva stämningen på campingen?
Eget svar.

Kapitel 4

Frågor på raden

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

20. Vad tycker Hjalmar om invigningsfesten?
Han tycker att den är töntig och har tråkigt för att han är den enda unga personen där.
21. Vad är storätare ett annat namn för?
Det är ett annat namn för jätte.
22. Vad hände förra gången storätaren vaknade?
Människorna i en by blev uppätta.
23. Vad kan väcka storätaren?
Den vaknar direkt om eldar tänds.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

24. Vad är anledningen till att människorna på campingen är i livsfara, enligt Sofi?
Campingen är byggd ovanför storätarens viloplats och risken finns att den vaknar.
25. Varför hotar campingägaren med att ringa polisen?
Han vill få bort Sofi och hennes morfar från campingen.

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

26. Hjalmar säger att han vill tro på Sofi. Vad tror du att han menar?
Eget svar.

Kapitel 5

Frågor på raden

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

27. Vad vill Hjalmar att Sofi och hennes morfar visar honom?
Han vill se jättens näsa.
28. Hur gamla är Sofi och Hjalmar?
Sofi är 15 år och Hjalmar fyller snart 13.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

29. Varför tvekar Sofis morfar inför att låta Hjalmar följa med?
Han är bara en pojke och morfar tror inte att han kan förändra något.
30. Varför ångrar Hjalmar att han bett att få se näsan?
Det tar tre timmar att gå dit och tillbaka och det är sent på kvällen.

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

31. Vad förväntar sig Hjalmar egentligen att få se?
Eget svar.

Kapitel 6**Frågor på raden**

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

32. Hur tar sig Sofi och Hjalmar över älven?
De går över med höga stövlar på fötterna.
33. Vad är det utstickande taket, enligt Sofi?
Jättens haka.
34. Hur ser jättens näsa ut?
Den ser ut som en grotta.
35. Vad hör Hjalmar?
Han hör jätten andas.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

36. Vilka andra spännande tillfällen jämför Hjalmar den här upplevelsen med?
Det känns som att pälla frukt eller ta något från garaget.

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

37. När tror du att Hjalmar börjar tro att det finns en jätte?
Eget svar.

Kapitel 7**Frågor på raden**

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

38. Hur ser växterna i grottan ut?
De ser ut som jättelika hårstrån.
39. Vad händer när Sofi ser elden?
Marken rör sig.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

40. Varför svär Sofi?
För att hon ser en eld vid campingen och det kan få jätten att vakna.

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

41. Varför springer Hjalmar och Sofi iväg?
Eget svar.

Kapitel 8**Frågor på raden**

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

42. Varför tror Hjalmar att allt är över?
Marken blir stilla.
43. Vilket språk talar Sofi i telefonen?
Hon talar samiska.
44. Vem hämtar Sofi och Hjalmar?
Sofis morfar hämtar dem.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

45. Varför vägrar Hjalmar följa med i bilen?
Han vill tillbaka till campingen.

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

46. Hur tror du att farmor och farfar reagerar när Hjalmar kommer tillbaka?
Eget svar.

Kapitel 9**Frågor på raden**

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

47. Vad gör de flesta på campingen när Hjalmar kommer tillbaka?
De packar och planerar att åka därifrån.
48. Hur reagerar farfar och farmor när Hjalmar berättar att det är en jätte och inte en jordbävning?
Farfar suckar och farmor klappar honom på axeln.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

49. Varför släcker de inte elden?
De som tänt den verkar inte förstå vad som håller på att hända.

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

50. Vilka argument finns för att det här inte är en jordbävning?

Eget svar.

Kapitel 10**Frågor på raden**

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

51. Hur märks det att farmor och farfar är rädda?

De skriker mer än Hjalmar hört någon gång.

52. Vad händer med bilen?

Den flyger upp i luften och snurrar runt, men landar sedan på sina däck.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

53. Vilka likheter finns jämfört med förra gången jätten vaknade?

Då dödade jätten en hel by och även nu blir campingen förstörd och en bil söndertrampad.

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

54. Vad är beviset för att det verkligen är en jätte som orsakat katastrofen?

Eget svar.

Kapitel 11**Frågor på raden**

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

55. Vart kör farfar?

Han kör till Kvikkjokks fjällstation.

56. Varför är alla människor så chockade?

De är chockade för att de ser jätten komma gående.

57. Hur ser jätten ut?

Jätten har långt hår och ser väldigt gammal ut.

58. Vad berättar den tyska kvinnan?

Hon berättar att jätten ätit upp människor på campingen.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

59. Varför verkar det som att jätten letar efter något?

Han ser sig omkring och verkar nosa efter något.

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

60. Varför tror du att Hjalmar har så svårt för att sluta titta på jätten?

Eget svar.

Kapitel 12

Frågor på raden

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

61. Vad är det för strid som utkämpas mellan Hjalmar och hans farfar?

Hjalmar vill gå ur bilen, men hans farfar låser dörrarna om och om igen.

62. Vad är det äckligaste ljud Hjalmar har hört?

Ljudet av jätten som äter människor.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

63. Vad gör det svårt att komma ifrån jätten?

Jätten tar enorma kliv och det är svårt att köra ifrån den då det är en massa bilar i vägen.

64. Varför vill farmor gömma sig i kyrkan?

Hon hoppas att Gud ska skydda dem från jätten.

65. Varför vill Hjalmar ringa sin mamma?

Hon är självklart en viktig person för honom och han vill därför be om ursäkt för allt dumt han gjort.

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

66. Fly eller gömma sig, vad hade du valt och varför?

Eget svar.

Kapitel 13

Frågor på raden

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

67. Varför säger Hjalmar att de ska ringa i kyrkklockorna?

Han hittar information om att jättar får huvudvärk av kyrkklockor.

68. Hur ser jättens fingrar ut?

De är tjocka som trädstammar och kladdiga av blod och lera.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

69. Hur hämnas jätten på kyrkan?
Jätten kastar stora stenar på kyrkan och förstör den.
70. Varför känner sig Hjalmar inte trygg utan ledsen när farmor kramar honom?
Han är rädd för att jätten ska döda henne.

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

71. Varför kramar farfar Hjalmar för första gången just nu?
Eget svar.

Kapitel 14

Frågor på raden

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

72. Vad tycker farmor att polisen ska göra?
Hon tycker att de ska skjuta jätten.
73. Vart springer Hjalmar?
Han springer till fjällstationen där tyskarnas folkabuss står.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

74. Varför funkar det inte att döda jätten?
Jätten är för stor och reagerar inte ens när han blir skjuten.
75. Vad händer med poliserna och deras bil?
Deras bil blir förstörd och en av poliserna blir uppäten.
76. Vad är det som gör jätten så sur?
Han blir beskjuten av stridsflygplan och det verkar påverka honom negativt.

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

77. Vad tror du är Hjalmars plan för att få bort jätten?
Eget svar.

Kapitel 15

Frågor på raden

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

78. Varför behöver Hjalmar en usb-sladd?
Han vill koppla in sin mobil i bussens stereo.

79. Vad händer när Hjalmar får igång ljudet?
Kyrkklockor vrålar högt och jätten klöser sina öron.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

80. Varför blir jätten mer sårbar?
Han påverkas av ljudet av kyrkklockor och missilen som träffar hans öra gör att han faller.

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

81. Vad tyder på att det är över?
Eget svar.

Kapitel 16

Frågor på raden

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

82. Vad händer när Hjalmar somnar?
Han drömmer mardrömmar om jätten.
83. Vart åker Hjalmar, farmor och farfar?
De åker först till sjukhuset i Jokkmokk och sedan till ett hotell.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

84. Vilka två hjältar talar de om på nyheterna?
Den ena är piloten som sköt jätten och den andra är Hjalmar.
85. Varför kan Hjalmar inte höra vad farmor säger?
Hans trumhinnor är spruckna och det gör att han inte hör.

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

86. Hade katastrofen kunnat undvikas? Hur?
Eget svar.